

само да се гарантира отъ безредиците на турските войски. Каза ми още, че системата на гарнизоните по Балкана ще бъде по-лоша отъ онай на бившия режимъ. Тогава валията поне командуваше войската и по-вече или по-малко се грижеше за реда на своя виласть. Сега войската ще бъде независима и тоя органъ на обуздаване не ще съществува. Тия балкански гарнизони ще бъдат като едновръемшните турски гарнизони въ Сърбия. И друга опасност още има. Една отбранителна армия противъ Русия, както той предполага, не може да състои освънъ отъ 50 до 60,000 души. А подобна армия не може да се държи на мирна нога. Отреди отъ по 50 или 60 душъ ще се оставятъ въ блокхаузи безъ никакъвъ контролъ, злъ платени и хранени, слѣдователно и принудени да се поддържатъ съ кражби и обири.“ Същиятъ денъ,¹ съ втори рапортъ до лордъ Солзбери, Уолфъ дава и своето мнѣние върху изказаните отъ Цертелева страхове. „Мой лорде, пише той, осмѣявамъ се да ви обѣрна вниманието върху въпроса на балканските гарнизони, който ще изисква голѣма грижа и който не влада въ компетентността на комисията. Нѣма съмнѣние, че князъ Цертелевиятъ аргументъ има значителна сила, а именно, че съществуването на малки отреди въ блокхаузи, държани както турски гарнизони се държатъ, ще се окажатъ опасни за мира на мѣстностите, въ които квартируватъ. Тия войници не ще бъдатъ подложени на контролата на губернатора, нито пъкъ подсѫдими на обикновени сѫдилища и тѣй щатъ не щатъ ще бъдатъ единъ постояненъ изворъ на караници съ българските жители. Ще ми бѫде приятно, ако правителството на Нейно Величество обсѫди тоя въпросъ, тѣй като очевидно не е наша работа да правимъ предложениа относително до командуването на турските войници или да предпоръжваме, какви да е измѣнения въ турския воененъ законъ.“

Лордъ Солзбери не се забавя съ своя отговоръ. На 2 декември 1878 г. той пише на Уолфъ, че неговото съображение (за опасността отъ безредици) не трѣбва да се прѣнебрѣга, но че „не е желателно сега да се почватъ какви да е прѣговори за измѣнение постановленията на берлинския договоръ. Ще бѫде по-добрѣ да се прѣвидятъ мѣрки за

¹ Turkey, 1879, № 9. I, стр. 207 и 237.